NICAM JAARVERSLAG 2016

Missie

Het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM) is opgericht door de Nederlandse audiovisuele branches met medewerking van de overheid. Het NICAM is een relevante, maatschappelijk bewogen organisatie met de volgende statutaire missie: *het bevorderen dat audiovisuele producten door de audiovisuele branche zelf door middel van classificeren worden voorzien van informatie over hun mogelijke schadelijkheid voor jeugdigen. Alsmede het verrichten van alle verdere handelingen die hiermee in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.*

Onze visie is dat audiovisuele content voorzien moet zijn van inhoudsinformatie zodat kinderen niet geconfronteerd worden met schadelijke beelden. Dit doet het NICAM door middel van unieke classificatie systemen die dagelijks en overal zichtbaar zijn: PEGI, Kijkwijzer, YouRateIt en IARC. NICAM verenigt alle audiovisuele branches in één systeem. Dit is uniek in de wereld en NICAM wordt door de Europese Commissie gezien als best practice.

De principes van de 4 systemen zijn gelijk:

- De makers classificeren hun eigen content en de criteria zijn uniform.
- De branche neemt zelf verantwoordelijkheid.
- Ouders en kinderen worden geïnformeerd met behulp van productinformatie in de vorm van pictogrammen.

Met de classificatiesystemen Kijkwijzer en PEGI informeert het NICAM ouders en opvoeders over de mogelijke schadelijkheid van audiovisuele producties en games voor kinderen en jongeren tot 16 jaar. De producties en games worden via uiteenlopende media en platformen verspreid.
Kijkwijzer en PEGI laten zien voor welke leeftijdsgroep een productie schadelijk kan zijn en wat de belangrijkste redenen daarvoor zijn, zoals geweld, angst, seks, drugsmisbruik, discriminatie of grof taalgebruik. Het NICAM stelt zich uitdrukkelijk tot doel informatie te bieden over mogelijke schadelijke aspecten van beeldmateriaal. Kijkwijzer en PEGI geven geen aanbevelingen in de zin van geschiktheid, kwaliteit of goede smaak.

Het classificeren van audiovisuele producties voor Kijkwijzer gebeurt door bij het NICAM getrainde codeurs, die werkzaam zijn bij de aanbieders. De codeurs maken daarbij gebruik van een classificatiesysteem dat gebaseerd is op adviezen van onafhankelijke wetenschappers.
Het Pan European Game Information (PEGI) systeem, opgezet door de belangrijkste internationale gameplatformhouders en -distributeurs, is gemodelleerd naar Kijkwijzer. Het NICAM beheert en geeft mede uitvoering aan dit Europese classificatiesysteem voor computer- en videogames. Het NICAM bevordert met het geven van voorlichting ook de naleving van de leeftijdsgrenzen bij de verkoop, verhuur en uitleen van audiovisuele producten.

Belangrijke doelstellingen voor het NICAM zijn:

- Het verbeteren en updaten van het systeem en de criteria.
- Goede, doeltreffende informatievoorziening voor ouders, opvoeders en kinderen.

In de volgende hoofdstukken wordt verslag gedaan van de voortgang van de projecten in 2016. Vervolgens komen de inrichting van de organisatie aan bod en de financiën.

Inhoud

1.	Kijkwijzer	3
2.	PEGI	13
3.	IARC	17
4.	Buro240a	18
5.	You Rate It	19
6.	Aangesloten Media	20
7.	Organisatie	22
8.	Financieel	25
9.	Vooruitblik 2017	26

Kijkwijzer

Kijkwijzer waarschuwt ouders en opvoeders tot welke leeftijd een televisieprogramma of film schadelijk kan zijn voor kinderen. Kijkwijzer doet dat ten eerste met het geven van een leeftijdsaanduiding: Alle Leeftijden, 6 jaar, 9 jaar, 12 jaar en 16 jaar. Daarnaast zijn er de pictogrammen die de reden van het advies aanduiden: geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholmisbruik en grof taalgebruik.

Het classificeren van audiovisuele producties gebeurt door de aanbieders zelf. De omroepen en distributeurs hebben daarvoor codeurs in dienst. Zij worden door het NICAM getraind en opgeleid. Via een speciale internetsite beantwoorden zij een uitgebreide vragenlijst met vragen over de inhoud van een productie. Het Kijkwijzer systeem bepaalt op basis van die antwoorden de uiteindelijke classificatie. Deze wordt vervolgens in een centrale database opgeslagen.

Kijkwijzer codeurs

Binnen de omroepen, vod partijen, film- en dvd distributeurs zijn codeurs verantwoordelijk voor het classificeren van programma's en films. Dit zijn medewerkers van de aangesloten mediabedrijven die door het NICAM worden opgeleid tot codeur. Zij volgen hiervoor een uitgebreid online e-learningstraject. Een van de onderdelen is een trainingssessie bij het NICAM waarbij de Kijkwijzer vragenlijst en de bijbehorende criteria worden uitgelegd. Ook worden fragmenten bekeken en geclassificeerd. De opleiding tot codeur wordt afgesloten met een examen, bestaande uit een theoretische toetsing en het classificeren van een fragment. Hebben ze dit examen gehaald dan ontvangt de nieuwe codeur een login voor de online codeursite en kan hij producties gaan voorzien van een classificatie.

Het NICAM heeft een helpdesk voor alle codeurs. Mochten er vragen zijn of twijfelpunten dan kunnen zij contact opnemen voor advies. Dit resulteert in een dagelijks contact met codeurs over allerhande zaken en het meekijken naar fragmenten.

Codeurs worden op de hoogte gehouden van wijzigingen of veranderingen van het systeem via nieuwsbrieven of bijeenkomsten. In 2016 is in september een brainstormbijeenkomst georganiseerd voor codeurs om te komen brainstormen over de vragenlijst, zaken te bespreken waar zij tijdens het classificeren tegen aan lopen en elementen die zij wellicht nog missen in de vragenlijst. De brainstorm heeft geleid tot praktische aanknopingspunten en mogelijke verbeterpunten voor de vragenlijst die het NICAM gaat bekijken en bespreken met de Wetenschapscommissie.

Elk jaar worden de circa 300 codeurs opgeroepen om mee te doen aan de Codeurtest. Doel van de test is om het kennisniveau van de codeurs te toetsen en de kwaliteit en betrouwbaarheid van het systeem te verhogen. Deelname aan de test is voor alle codeurs verplicht en een voorwaarde om actief te kunnen blijven als codeur. In 2016 is gekozen voor een fragment van 30 minuten uit de film *Percy Jackson & The Lightening Thief*. Codeurs classificeren individueel hetzelfde fragment en ontvangen persoonlijke feedback op de classificatie.

Classificaties

De codeurs van Kijkwijzer zijn de spil van het classificatiesysteem. Zij zijn verantwoordelijk voor het juist classificeren van een film of programma en het juist communiceren daarvan. Het afgelopen jaar classificeerden zij 5764 producties. Dat zijn weer meer producties dan in 2015, een toename van bijna 10%. In zestien jaar tijd komt het totaal aantal geclassificeerde producties op 63.187.

Het afgelopen jaar waren de omroepen verantwoordelijk voor 54% van het aantal classificaties. De commerciële en publieke omroepen classificeren alle programma's, series, films en videoclips die zij uitzenden. De commerciële omroepen zijn verantwoordelijk voor 64% van de classificaties en de publieke omroepen voor 36%.

De film- en dvd distributeurs zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor 26% van de classificaties. De cijfers van de film- en dvd distributeurs zijn samengevoegd omdat ze vanaf 2016 door één branche worden vertegenwoordigd (Filmdistributeurs Nederland, FDN).

De VOD aanbieders hebben het afgelopen jaar 20% van de producties geclassificeerd.

Verdeling classificaties over media				
	2016	2015	2014	2013
Televisie	3103	2761	2525	2691
Film/DVD	1501	1569	1584	1663
VOD	1160	955	-	-
Totaal	5764	5285	4109	4354

Evenals in voorgaande jaren heeft het grootste deel (48%) van de classificaties een Alle Leeftijden classificatie. In totaal 14% van de producties kreeg een 6 jaar classificatie, 9% een 9 jaar classificatie en 20% kreeg een 12 jaar classificatie. De hoogste leeftijd van 16 jaar betreft 9% van de classificaties.

Verdeling leeftijdsclassificaties 2013-2016 in percentages				
	2016	2015	2014	2013
AL	48	45	47	45
6	14	14	13	16
9	9	10	9	8
12	20	21	20	21
16	9	10	11	10

Grof Taalgebruik is de meest voorkomende inhoudscategorie, 35% van de classificaties toonde dit symbool. De symbolen voor Angst (27%) en Geweld (26%) zijn daarna het meest voorkomend. De categorieën Drugsmisbruik (5%), Seks (4%) en Discriminatie (2%) komen het minst vaak voor. Dit komt overeen met voorgaande jaren.

Verdeling inhoudscategorieën 2013-2016 in percentages				
	2016	2015	2014	2013
Geweld	26	26	26	29
Angst	27	27	25	24
Seks	5	4	4	6
Discriminatie	2	3	2	2
Drugsmisbruik	5	5	5	5
Grof taalgebruik	35	35	40	35

Kwaliteit van de classificaties

Het NICAM voert jaarlijks een steekproefsgewijze controle uit op de kwaliteit en de toepassing van de Kijkwijzer classificaties. Ook de juistheid van uitzendtijdstippen en de vermelding van de classificaties in online filmagenda's en programmaoverzichten worden gecheckt. De resultaten van deze controles worden gerapporteerd aan het Commissariaat voor de Media. Het Commissariaat voor de Media stelt in zijn jaarlijkse rapportage aan het Kabinet vast of de Kijkwijzer classificaties betrouwbaar en valide zijn.

Uit de gegevens van 2016 blijkt dat de juistheid en toepassing van de classificaties over het algemeen goed is. De omroepen en tv-zenders hebben 96% van de onderzochte programma's op het juiste tijdstip uitgezonden. De leeftijdsclassificaties van televisieprogramma's zijn in 92% van de gevallen geheel correct. Bij de bioscoopfilms ligt het percentage op 100%.

In het geval bij controles onregelmatigheden worden gesignaleerd, wordt contact opgenomen met de betreffende organisatie, met het verzoek de onregelmatigheid te herstellen dan wel in de toekomst te voorkomen. Ook worden de resultaten van de controles gebruikt ter verbetering en verfijning van het classificatiesysteem.

Wetenschapscommissie

Kijkwijzer is mede gebaseerd op wetenschappelijke inzichten en veranderende maatschappelijke waarden. Het Kijkwijzer systeem is flexibel, volgt nieuwe wetenschappelijke inzichten en speelt in op ontwikkelingen in het media-aanbod. De deskundigen die aan het systeem werken zijn gerenommeerde wetenschappers op het gebied van media en jeugd en maken deel uit van de Wetenschapscommissie van het NICAM.

In 2016 heeft de commissie onder andere geadviseerd over het updaten van de vragenlijst en is de toevoeging van een 14 jaar classificatie onderzocht. Daarnaast adviseerde de Wetenschapscommissie over de classificatie van specifieke audiovisuele producties naar aanleiding van vragen over de codeurtest, van codeurs en klachten.

Voorlichting

De classificaties van Kijkwijzer zijn een vorm van voorlichting voor ouders en opvoeders op zich. Het NICAM geeft ook graag voorlichting tijdens ouderavonden van onderwijsinstellingen om ouders en opvoeders te informeren over de systematiek en de achtergrond van het systeem. Verder worden er colleges gegeven over Kijkwijzer op hogeschool en universiteit. In 2016 zijn er bijvoorbeeld colleges gegeven over media-effecten en Kijkwijzer aan de universiteit van Nijmegen, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam. De studenten zijn betrokken bij het onderzoek over een mogelijk nieuwe leeftijdscategorie van 14 jaar.

Websites Kijkwijzer

In 2016 is de website van Kijkwijzer 531.084 keer bezocht door 379.929 unieke bezoekers. Gemiddeld blijven bezoekers 1 minuut en 30 seconden op de site. De zoekmachine voor classificaties wordt het meest geraadpleegd, gevolgd door de pagina's met uitleg over Kijkwijzer en de pagina's speciaal gericht op kinderen. In 2016 is de mobiele website van Kijkwijzer 58.973 keer bezocht door 38.895 unieke bezoekers. Gemiddeld blijven bezoekers 1 minuut en 15 seconden op de site.

International Classifiers Conference

In Dublin vond op 13 1n 14 oktober de jaarlijkse International Classifiers Conference plaats, georganiseerd door IFCO (Irish Film Classification Office). Tijdens deze tweedaagse conferentie is er ruimte voor praktische (film)classificatievraagstukken. Zo hebben Zweden, de United States, Duitsland, Singapore en Canada hun systemen toegelicht en enkele actuele zaken besproken. Ierland organiseerde een discussie over de (verharde) weergave van geweld in films en hoe dit te classificeren.

Klachtenprocedure

Iedereen die het niet eens is met de classificatie van een programma of film kan een klacht indienen bij het NICAM. Via een klachtenformulier op de website van Kijkwijzer kan aangegeven worden waar en wanneer de mogelijke fout is geconstateerd.

Klachten worden in eerste instantie behandeld door het bureau van het NICAM. Indien er sprake is van een overtreding van de Kijkwijzerregels, dan neemt het bureau bij wijze van bemiddeling contact op met de omroep, film- of dvd distributeur met het verzoek binnen drie werkdagen de classificatie of het uitzendtijdstip aan te passen.

Indien de classificatie en/of het uitzendtijdstip wordt aangepast, wordt de klager daarvan op de hoogte gesteld. De klacht wordt dan niet voorgelegd aan de onafhankelijke Klachtencommissie, tenzij de klager dit wenst. In dat geval wordt geen boete opgelegd. Indien de omroep of distributeur het verzoek tot aanpassing niet binnen drie werkdagen volgt, wordt de klacht voorgelegd aan de Klachtencommissie. Bij een gegronde klacht kan dan een boete worden opgelegd. Op deze wijze van klachtenafhandeling bestaan enkele uitzonderingen. Een klacht wordt direct voorgelegd aan de Klachtencommissie wanneer deze uitzonderingen van toepassing zijn.

De Klachtencommissie behandelt de aan haar voorgelegde klachten en oordeelt of de omroep of distributeur de Kijkwijzerregels in acht heeft genomen. Als de Klachtencommissie een klacht gegrond acht, kunnen sancties worden opgelegd, zoals: opdracht tot (her)classificatie, een maatregel van waarschuwing en/of een boete.
Als de klager, de omroep of distributeur het niet eens is met de uitspraak van de Klachtencommissie, kan men binnen vier weken in beroep gaan bij de Commissie van Beroep. De Commissie van Beroep toetst de uitspraak van de Klachtencommissie. Zij kan de uitspraak van de Klachtencommissie vernietigen, bekrachtigen of terugverwijzen.

De Klachtencommissie en de Commissie van Beroep zijn onafhankelijke commissies en bestaan uit een voorzitter en leden met een juridische of wetenschappelijke achtergrond.

Klachten

In 2016 zijn er 212 klachten ingediend, dit komt neer op een gemiddelde van 18 klachten per maand. De uitschieter in februari van 33 klachten is mede te verklaren doordat er vijf klachten ingediend zijn over één titel.
Evenals in voorgaande jaren, is televisie het medium waarover het meest wordt geklaagd (61% van het totaal aantal klachten), gevolgd door een vertoning in de bioscoop (33%) en dvd/VOD (7%).

Aantal klachten per maand

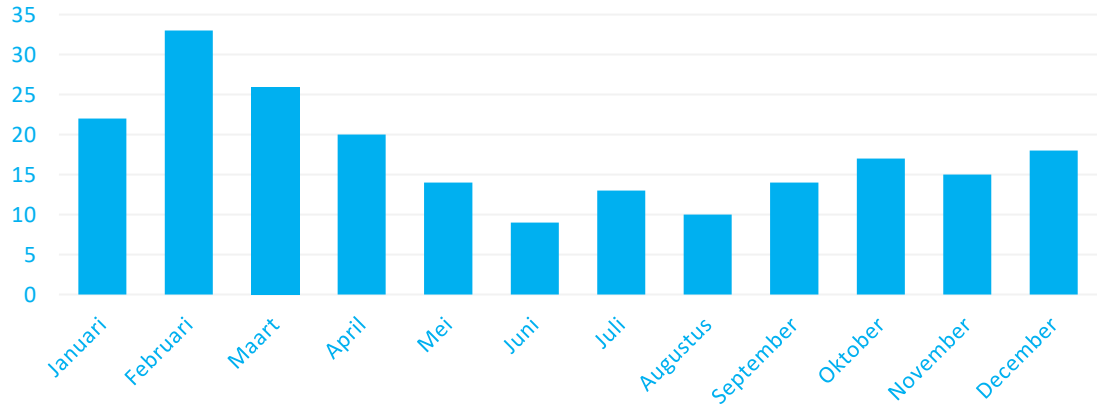

Bij 40 klachten is er door het NICAM bemiddeld of is de Klachtencommissie ingeschakeld[1]. Dit is 19% van het totaal aantal klachten. Bij de overige klachten is uitleg gegeven aan de klager over Kijkwijzer, de betreffende classificatie of verwezen naar een andere instantie.

Europese vergelijking classificaties

Om een beeld te krijgen van de Kijkwijzerclassificaties ten opzichte van de classificaties in andere Europese landen worden de verschillende classificaties vergeleken. Het Duitse media-tijdschrift TV Diskurs publiceert elk kwartaal een vergelijking van de classificaties van nieuwe bioscoopfilms in zes Europese landen. Naast Nederland (NL) zijn dat Duitsland (D), Groot-Brittannië (GB), Oostenrijk (A), Denemarken (DK) en Zweden (S).

De classificaties van Kijkwijzer komen grotendeels overeen met de classificaties van de andere landen (ondanks verschillen in classificatiemethode en cultuur). De vergelijking met andere landen is interessant, maar er zijn ook beperkingen. In de verschillende landen worden niet dezelfde uitgangspunten en criteria gebruikt voor het classificeren van bioscoopfilms. Zo richt Kijkwijzer zich specifiek op de mogelijke schadelijkheid van audiovisuele producties. Filmkeuringen in andere landen nemen tevens context, geschiktheid en suggestie mee in de classificatie.

Verantwoordelijk voor de classificatie in de verschillende landen:	
Nederland	Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM)
Duitsland	Freiwillige Selbstcontrolle der Filmwirtschaft (FSK)
Groot-Brittannië	British Board of Film Classification (BBFC)
Oostenrijk	Austrian Board of Media Classification (ABMC)
Denemarken	Medierådet for Børn og Unge
Zweden	Swedish Media Council

[1] Zie voor meer gedetailleerde informatie over bemiddelde dan wel behandelde klachten de website van Kijkwijzer: www.kijkwijzer.nl/klachten

Titel	NL	D	GB	A	DK	S	
The Neon Demon	16	16	18	16	15	15	=
Suicide Squad	12	16	15	12	11	15	=
Ghostbusters (2016)	12	12	12A	12	11	11	=
Lights Out	16	16	15	16	15	15	=
Mike and Dave Need Wedding Dates	12	12	15	14	11	11	=
Bad Moms	12	12	15	12	7	7	=
Nerve	12	12	15	12	11	11	=
Captain Fantastic	12	12	15	12	11	11	=
Bastille Day	12	16	15	14	-	15	<
Jason Bourne	12	16	12A	14	11	15	<
Star Trek Beyond	12	12	12A	12	11	11	=
BFG: Big Friendly Giant	6	0	PG	6	7	7	=
10 Cloverfield Lane	16	16	12A	14	15	15	=
The Huntsman: Winter's War	12	12	12A	10	11	11	=
Gods of Egypt	12	12	12A	12	11	11	=
London Has Fallen	16	16	15	16	15	-	=
The Divergent Series: Allegiant	12	12	12A	12	11	11	=
Bad Neighbours 2	12	12	15	14	7	11	=
Mustang	12	12	15	12	11	11	=
Captain America: Civil War	12	12	12A	12	11	11	=
X-Men: Apocalypse	12	12	12A	12	11	11	=
Hardcore Henry	16	18	18	12	15	-	=
The Nice Guys	16	16	15	16	11	-	=
Warcraft: The Beginning	12	12	12A	12	11	11	=
13 Hours: The Secret Soldiers of Benghazi	16	16	15	16	15	-	=
Anomalisa	12	12	15	14	15	7	=
Batman vs Superman: Dawn of Justice	12	12	12A	14	11	11	=
The Danish Girl	12	6	15	12	11	11	=
Deadpool	16	16	15	16	15	15	=
Hail, Ceasar!	6	0	12A	6	7	7	=
The Hateful Eight	16	16	18	16	15	-	=
Kung Fu Panda 3	6	0	PG	6	7	7	=
The Revenant	16	16	15	-	15	15	=
Room	12	12	15	12	15	15	=
Spotlight	6	0	15	6	7	7	=
Star Wars: The Force Awakens	12	12	12A	12	11	11	=
Sicario	16	16	15	16	-	15	=
The Martian	12	12	12A	12	11	11	=
Everest	12	12	12A	12	11	11	=
Pan	9	12	PG	10	11	11	<
Black Mass	16	16	15	16	15	15	=
Crimson Peak	16	16	15	16	15	15	=
Hotel Transylvania 2	6	6	PG	6	AL	7	=
The Visit	16	12	15	14	7	-	>
Spectre	12	12	12A	12	11	11	=
The Hunger Games: Mockingjay – P2	12	12	12A	10	11	11	=
Bridge of Spies	12	12	12A	10	11	11	=
Love	16	18	18	16	15	-	=

Legenda:

- = Nog onbekend
A = Accompanied / Onder begeleiding van een volwassene
AL = Alle Leeftijden
PG = Parental Guidence / Onder begeleiding van de ouders

(Bron: TV Diskurs, Verantwortung in audiovisuellen Medien; editie 1, 2, 3 en 4 2016).

Adviescommissie

De Adviescommissie adviseert het algemeen bestuur over alle inhoudelijke aspecten die een rol spelen binnen de stichting. Deze commissie bestaat uit deskundigen op het gebied van media, jeugd en onderwijs en uit vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties waaronder ouderorganisaties. De Adviescommissie voorziet in advies en fungeert als maatschappelijk klankbord. De Adviescommissie vergadert driemaal per jaar waarbij de ontwikkelingen van Kijkwijzer en PEGI centraal staan.

2016 Stond voor de Adviescommissie in het teken van *Virtual Reality*. Virtual Reality is een omgeving die met computers wordt gegenereerd en via een speciale VR bril te bekijken is. De gebruiker ziet en hoort een levensechte ervaring die vaak interactief is. Het is mogelijk de omgeving te verkennen en te manipuleren.

In maart hebben de leden in een VR Cinema te Amsterdam Virtual Reality beelden gezien en ervaren. Daarnaast konden de leden een VR ervaring ondergaan bij het NICAM. Nu met een ander soort bril en ander aanbod. De leden is gevraagd voorafgaande aan de ervaring en direct daarna een vragenlijst in te vullen. Hieruit bleek dat de ervaring een grote indruk maakte op de meeste leden. Tijdens de vergadering in september met de Adviescommissie zijn deze eerste ervaringen en resultaten met VR gedeeld. Zo is er besproken of leden vermoeden dat de impact van VR heftiger is dan bij traditionele media zoals televisie, bioscoop of bij het spelen van games. En voor welk soort inhoud (geweld, angst, seks, etc.)? Zouden de classificatiesystemen van het NICAM (Kijkwijzer en PEGI) consumenten moeten waarschuwen over de effecten van VR?
Het vermoeden leeft bij de commissie dat VR een grotere impact heeft maar er ontbreekt gedegen onderzoek naar de (fysieke) impact van VR op kinderen. Tot nu toe is er nog maar weinig onderzoek gedaan naar de effecten van VR omdat dit praktisch en ethisch gezien ingewikkeld is.

In 2016 is er ook afscheid genomen van een aantal lang dienende commissieleden en zijn er nieuwe leden verwelkomd. Tevens heeft de voorzitter Ruub Petow, na een periode van acht jaar voorzitterschap, de voorzittershamer overgedragen aan Paul Verstraeten.
Zijn opvolger dhr. Paul Verstraeten is reeds 16 jaar als communicatie adviseur aan het NICAM verbonden. Hij stelt zich ten doel als nieuwe voorzitter om samen met de leden van de Adviescommissie keuzes te maken en prioriteiten te stellen aangaande de agendapunten van de commissie voor de komende jaren.

Symposium 15 jaar Kijkwijzer

Op woensdag 18 mei organiseerde het NICAM in Theater Gooiland een symposium 'Wat ziet Kijkwijzer niet?'. Aanleiding voor het symposium was het 15-jarig bestaan van Kijkwijzer. Het programma richtte zich op een publiek van commerciële en publieke omroepen, de Nederlandse film- , dvd- en game distributeurs, overheid, politiek, wetenschap en mediawijsheid. Het doel van het symposium was dan ook om met al deze bij het NICAM betrokken partijen te reflecteren maar vooral ook vooruit te kijken.

De interactie tussen de verschillende stakeholders stond centraal. Vier sprekers initieerden stof tot nadenken. Zij presenteerden de vier pijlers van het NICAM/ Kijkwijzer:

- *Wetenschap:* Hans Beentjes, Professor Communicatiewetenschap aan de Universiteit van Amsterdam.
- *Audiovisuele Media:* Hajo Binsbergen, Managing Director van Warner Bros. Pictures International Holland en vicevoorzitter FDN.
- *Ouders en kinderen:* Remco Pijpers, Expert kind en (digitale) media bij Kennisnet en oprichter Mijn Kind Online.
- *Overheid:* Madeleine de Cock Buning, Voorzitter van het Commissariaat voor de Media en voorzitter van ERGA.

De sprekers zetten, elk vanuit hun eigen achtergrond, een stipje aan de horizon. Waarmee moet het NICAM de komende tijd mee aan de slag? De zaal verplaatste zich in het werkveld van de spreker en brainstormde in groepen over agendapunten voor Kijkwijzer, steeds vanuit een ander perspectief.
Dit resulteerde in concrete aanknopingspunten voor de toekomst. Deze uitkomsten zijn gebundeld en aan het einde van het symposium door Wim Bekkers overgedragen aan Tiffany van Stormbroek.

Afscheid Wim Bekkers

Na het symposium was er een feestelijke afscheidsreceptie voor scheidend directeur Wim Bekkers.
Verschillende sprekers hebben Wim bedankt voor zijn werk en inzet voor Kijkwijzer. Zo ontving hij de Kijker Award, die hem voor zijn verdiensten werd toegekend door de brancheverenigingen van filmdistributeurs FDN. Daarnaast werd hij, tot Wims grote verrassing, tevens benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Deze onderscheiding werd hem opgespeld door burgemeester Pieter Broertjes van Hilversum. Broertjes prees Wim voor het maatschappelijk belang van zijn werk en noemde hem een bruggenbouwer.

Nieuws

Het afscheid van oud-directeur Wim Bekkers was aanleiding voor veel media-aandacht in de maanden mei en juni van 2016. Maar ook andere zaken haalden het nieuws. Hieronder een paar opvallende berichten aangaande NICAM, Kijkwijzer en/of PEGI:

Februari - *'Overspelreclames aan banden via Kijkwijzer'*
Op nadrukkelijk verzoek van de SGP in de Eerste Kamer laat staatssecretaris Sander Dekker uitzoeken of reclames inhoudelijk op dezelfde manier kunnen worden beoordeeld op schadelijkheid als films en programma's. De SGP heeft morele bezwaren tegen reclames voor Second Love (een datingsite voor mensen die al een relatie hebben). Een eerste stap zou volgens de SGP zijn dat de STER zich bij het NICAM zou aansluiten.

Mei – *15 jaar Kijkwijzer: we zijn een stukje preutser geworden*
Kijkwijzer vierde in mei haar 15e verjaardag. De Telegraaf concludeert dat Nederland er in die tijd niet 'per se liberaler op is geworden'. Medeoprichter en hoogleraar Hans Beentjes geeft in een interview aan dat er nu meer klachten over bloot binnenkomen dan in de begintijd van Kijkwijzer. In de 15 jaar Kijkwijzer is er veel veranderd. Zo is er in de categorie Angst een extra leeftijdsgrens van 9 jaar ingevoerd omdat wetenschappers meer te weten kwamen over het effect van enge scenes op kinderen. Maar ook de samenleving verandert. Mensen worden voorzichtiger.

Beentjes geeft aan te vermoeden dat enkele in de media breed uitgemeten incidenten, zoals toen invalkracht Robert M. op een kinderdagverblijf opgepakt werd voor kinderporno, ervoor hebben gezorgd dat we met z'n allen strenger zijn geworden over seks. ,,Daardoor zijn een hoop mensen opgeschoven en wat voorzichtiger geworden. We zijn daarom wel beter gaan waarschuwen: de vragen in de vragenlijst zijn preciezer geworden. Maar zo'n Kijkwijzer wordt door heel veel mensen gebruikt. We willen niet te ingrijpend veranderen."

Juni – *Koning van Kijkwijzer zwaait af*
De feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van Kijkwijzer en het afscheid van Wim Bekkers trok veel media-aandacht. Als kers op de taart ontving Wim uit handen van de burgemeester van Hilversum, Pieter Broertjes, het ordeteken dat wordt uitgereikt wegens bijzondere diensten jegens de samenleving in Theater Gooiland. Burgemeester Broertjes prees Bekkers voor het maatschappelijk belang van zijn werk en zijn inzet voor Kijkwijzer. Hij noemde hem een bruggenbouwer, die de belangen van alle betrokken partijen bij het NICAM in het oog houdt met de focus op het gezamenlijke doel: de bescherming van kinderen tegen mogelijk schadelijke beelden door middel van goede, betrouwbare informatie aan ouders en kinderen. Bekkers ontving tijdens de jubileumbijeenkomst ook de Kijker Award, die hem voor zijn verdiensten werd toegekend door de brancheverenigingvan filmdistributeurs FDN.

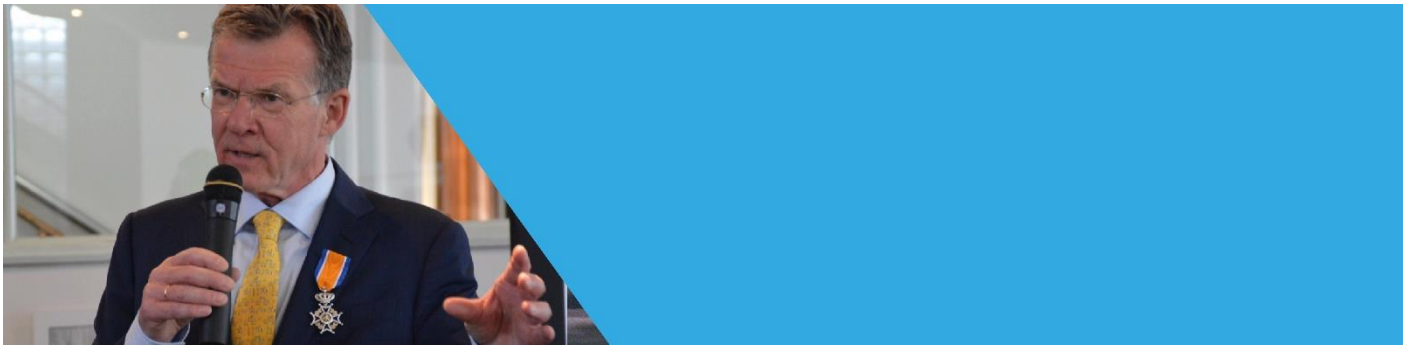

Juli – *'Ik ben de strenge ouder, maar alle vriendjes spelen bloederige shooters'*
Een artikel in Trouw zoekt een antwoord op de opvoedvraag of je toe moet geven aan de actiezucht van een elfjarige. Hierbij wordt Peter Nikken geconsulteerd, tevens lid van de Wetenschapscommissie van Kijkwijzer: "Al vanaf de kleuterleeftijd zien we dat jongens meer voorkeur hebben voor actie, sensatie, schieten. Het hoort ook bij hun ontwikkeling dat ze zich aan elkaar willen meten. Kijken hoe ver ze kunnen gaan, dat hoort erbij. Daar moeten ze ook mee leren omgaan." Hij is daarom ook niet voor keihard verbieden maar zijn advies is wel om de PEGI leeftijden in acht te nemen; ze staan er niet voor niets. Het ene kind is het andere ook niet, nuanceert hij. "Voor games vanaf 18 jaar is 11 duidelijk te jong, maar een kind van 11 kan soms best spelletjes voor 12-jarigen aan. Die van 15 misschien wel spellen voor 16- of 17-jarigen." Uit dezelfde onderzoeken naar het effect van gewelddadige games blijkt dat kinderen minder risico lopen als ze goed overweg kunnen met hun ouders en als die ouders uitleg geven over de ernst van geweld. Nikken: "Al moet je zo'n gesprek dan niet aangaan op het moment dat ie net lekker zit te gamen."

PEGI

Het NICAM beheert en geeft uitvoering aan PEGI, het Europese classificatiesysteem voor games. PEGI is gebaseerd op het Nederlandse Kijkwijzer en informeert ouders over de mogelijke schadelijkheid van een spel met het oog op de bescherming van minderjarigen. De afkorting PEGI staat voor Pan European Game Information. Het systeem is in 2003 opgezet door de belangrijkste internationale gameplatformhouders en -distributeurs.

Classificaties

De onderstaande cijfers geven aan hoeveel producten in 2016 een PEGI classificatie hebben gekregen voor "traditionele" gamesystemen. Onder traditionele gamesystemen verstaan we de PC alsmede de consoles (en handhelds) van Nintendo, Sony en Microsoft.

PEGI rating	3	7	12	16	18	Total
Totaal	372	405	498	306	197	1778
	21%	23%	28%	17%	11%	100%

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	2146	2479	2750	2538	2214	1824	1550	1687	1866	1778

In 2016 zijn er 1778 games geclassificeerd via het PEGI systeem, in 2015 waren dit 1866 games. De daling van 4,7% ten opzichte van 2015 komt doordat online Nintendo spellen inmiddels via het IARC systeem geclassificeerd worden. Er zijn vorig jaar ruim 200 Nintendo spellen geclassificeerd via IARC, welke voorheen bij het PEGI classic systeem zouden behoren. Als wij deze online Nintendo spellen bij de 1778 games optellen, zien we een significant hoger aantal classificaties in 2016 ten opzichte van 2015. De stijgende tendens in PEGI classificaties van de afgelopen twee jaar lijkt zich bij nader inzien toch voort te zetten.

In 2016 heeft PEGI wederom veel additionele games ontvangen. Bij een additionele game brengt de uitgever eenzelfde spel uit op meerdere verschillende platformen. De onderstaande tabel geeft inzicht in de hoeveelheid unieke titels en laat deze additionele games buiten beschouwing.

PEGI rating	3	7	12	16	18	Total
Unieke titels	222	239	275	174	76	986
	23%	24%	28%	18%	8%	100%

Zo'n 5 jaar geleden was de PEGI 3 categorie steevast de grootste categorie qua aantal classificaties. We zien nu echter de afgelopen jaren dat het aantal classificaties in de PEGI 3 categorie krimpt en inmiddels is de 12 categorie het grootst qua unieke titels. Dit komt met name doordat de meeste PEGI 3 spellen uitgebracht worden op mobiele platformen zoals tablets en telefoons. Hier zijn typische PEGI 3 spellen zoals puzzelgames en 3-match erg in trek. Voor uitgevers is het mobiele platform ook interessant want de potentiële afzetmarkt is hier groter. Meer mensen hebben immers een smartphone dan een spelconsole.

Onderstaande tabel geeft inzicht in hoe vaak bepaalde inhoud is aangetroffen en op welk leeftijdsniveau:

PEGI rating	3	7	12	16	18	Total
Violence		377	363	262	197	1199
Bad Language			285	90	133	508
Fear/Horror		120	37	1*		158
Sex			64	13	8	85
Drugs/Alcohol				11	2	13
Gambling			14	2	10	26
Discrimination						0

Reacties en klachten

In 2016 ontving PEGI in totaal 1110 vragen en opmerkingen van consumenten uit heel Europa, een daling ten opzichte van vorig jaar (11%).
De reacties bestonden voor een belangrijk deel uit informatieaanvragen (42%) en vragen over leeftijdsclassificaties (14%).
Daarnaast ontving PEGI, evenals in andere jaren, veel technische vragen (16%) over games. De consument wordt in deze gevallen doorverwezen naar de producent van de spellen.

	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Klachten over rating	5	4	7	5	7	7	4	6	12	8	1	9	75
Klachten over advertenties	-	-	1	1	1	1	-	2	1	3	2	1	13
Informatie aanvragen	44	63	38	32	37	41	31	44	34	39	35	28	466
Commentaar	3	2	5	1	7	4	3	1	1	3	1	3	33
Vragen en opmerkingen	11	12	21	8	6	17	13	12	10	17	16	8	151
Klachten via pegionline.eu	11	14	13	15	-	20	17	10	14	14	8	3	139
Anders	4	1	8	9	1	2	7	2	6	7	2	6	55
Technische vragen	12	24	15	17	22	11	9	7	16	15	7	23	178
Totaal	90	120	108	88	81	103	84	84	94	106	72	81	1110

Check classificaties online

Het NICAM heeft bepaalde online storefronts steekproefsgewijs gecheckt op PEGI compliance en waar nodig uitgevers aangesproken als zij bepaalde producten nog niet geclassificeerd hadden. De meeste onregelmatigheden werden gevonden bij het verkeerd tonen van PEGI inhoudssymbolen, maar er is ook een aantal games gevonden zonder PEGI licentie.

Codeursite

In 2016 is er gewerkt aan een nieuwe codeurwebsite. De nieuwe PEGI codeurwebsite wordt ontwikkeld in samenwerking met Interactive Software Federation Europe (ISFE) en de Video Standards Council (VSC). De insteek van de website is dat het voor codeurs transparanter en gemakkelijker moet worden om een PEGI submissie te maken. In de nieuwe codeurwebsite is de vragenlijst anders opgezet; gebaseerd op inhoudscategorie in plaats van leeftijdscategorie.

De nieuwe website voor codeurs zal eveneens gepaard gaan met de lancering van een nieuwe website voor consumenten. Het is de bedoeling dat beide websites in 2017 gelanceerd worden.

Aanpassingen vragenlijst

Over het afgelopen jaar zijn er verscheidene aanpassingen aan de PEGI vragenlijst geweest op het gebied van geweld, grof taalgebruik en discriminatie. De veranderingen aan de PEGI geweldscategorie zijn een rechtstreeks gevolg van reeds gedane aanpassingen in 2015. Zo is er een aanpassing geweest van de PEGI-7 vraag over geweld in een kindvriendelijke setting. Door deze verandering ontstond de noodzaak om de geweldscriteria op PEGI 3 en PEGI 12 eveneens te herzien.

Geweld

Op PEGI 12 niveau is helptekst van vraag 22 “Depictions of non-realistic looking violence towards human-like or animal-like characters” aangepast. De geweld vraag op PEGI 3 niveau is nu breder geformuleerd zodat er verschillende varianten van mild geweld in passen: “Depictions of very mild violence in a child-like, pixelated or abstract setting”.

Taalgebruik

Het PEGI systeem kent twee leeftijdscategorieën op het gebied van grof taalgebruik. Beledigende taal resulteert in een PEGI 12 terwijl (grove) scheldwoorden leiden tot een PEGI 16. De vraag op PEGI 16 niveau is aanpast zodat scheldwoorden op basis van etniciteit of ras nu ook leiden tot een PEGI 16.

Op het PEGI 12 niveau is de vraag over grof taalgebruik ook gewijzigd, de nadruk ligt nu op het gebruik van woorden op een beledigende wijze (e.g. You are a piece of crap versus Oh crap, I missed that shot.). Als deze beledigende context ontbreekt, zal een PEGI 12 classificatie niet meer van toepassing zijn.

Discriminatie

Het aanzetten tot haat jegens een bepaald geslacht valt nu onder de discriminatie criteria.

Gamescom

In augustus wordt jaarlijks één van de grootste gamebeurzen ter wereld georganiseerd, de Gamescom in Keulen. Er komen jaarlijks zo’n 345.000 bezoekers naar deze beurs. NICAM was op de beurs aanwezig om PEGI codeurs te ontmoeten, te helpen en te adviseren over aanstaande projecten.

PEGI congres

Op 15 November werd bij het Copernicus Science Center in Warschau het PEGI congres georganiseerd. Het PEGI congres is een bijeenkomst tussen vertegenwoordigers van PEGI uit verschillende landen, de industrie, wetenschap en andere stakeholders.
Centrale thema’s op het congres waren tools voor ouderlijk toezicht, IARC ontwikkelingen, sexualisatie van vrouwelijke (game)karakters en Virtual Reality. Er waren op het congres verschillende Virtual Reality demostands aanwezig zodat éénieder VR zelf eens kon ervaren.

Het NICAM gaf acte de présence op het congres met een update over PEGI’s recent work and achievements en een presentatie over Virtual Reality. Naast het congres vonden in Warschau de jaarlijkse vergaderingen van de Complaints Board, de PEGI Council en PEGI Experts Group plaats.

TV1 reportage

In oktober is er een journalistenploeg van het Franse TV1 op bezoek geweest bij het NICAM. In samenwerking met het NICAM is er een reportage gemaakt over het PEGI classificatie proces. In de reportage werd aandacht besteed aan hoe de leeftijdsclassificaties tot stand komen en wat ze precies betekenen. Het item is uitgezonden op het Franse 8 uur journaal en is live gezien door 7,5 miljoen Franse kijkers.

ACI

Na een pilot in 2015, is het NICAM in 2016 voor iedere geteste game zogenaamde Additional Consumer Information (ACI) gaan schrijven. Deze ACI is een uitgebreid rapport met extra informatie over een game. De ACI geeft aan welke inhoud er in een spel zit, waar het spel over gaat, waarom het spel een bepaalde leeftijdsclassificatie heeft gekregen en wat voor soort spel het is.
Hiermee hoopt PEGI ouders nog meer informatie te bieden en hen zodoende in staat te stellen een verantwoorde aankoopbeslissing te maken.

Nieuwe API

PEGI heeft een nieuwe API (Application Programming Interface) gelanceerd, als resultaat van het Europese project Miracle. Met behulp van deze tool kunnen bedrijven en websites voortaan de PEGI classificaties opvragen. Hierbij krijgen ze niet alleen informatie zoals titel, classificatie en platform van een spel, maar daarnaast is ook aanvullende informatie voor consumenten beschikbaar. Iedere game is voorzien van een samenvatting van het spel, alsmede de belangrijkste redenen voor de classificatie.

Virtual Reality

Virtual Reality was een groot thema in 2016. Onder andere de O*culus Rift, HTC Vive en de PlayStation VR* kwamen uit in 2016. De komst van VR is voor de PEGI Experts Group aanleiding geweest om bestaand onderzoek naar de impact van VR te verzamelen en een vergadering te houden waar de leden de PlayStation VR zelf konden beleven. Hun advies luidde als volgt:

“PEGI dient de aankomende golf van VR producten te classificeren aan de hand van de bestaande vragenlijst, terwijl het recht behouden blijft om bepaalde elementen –meer specifiek de criteria voor angst en horror- nader te bekijken. Als de beleving van een game intenser wordt door de aanwezigheid van VR, zal PEGI wellicht moeten bekijken of een dergelijke game een hogere classificatie nodig heeft dan PEGI 7 of PEGI 12 voor Angst.”

Er was brede consensus dat, hoewel de beleving van VR zeer indrukwekkend kan zijn als gevolg van de extra immersie, dit niet noodzakelijk invloed hoeft te hebben op de uitkomst van het PEGI classificatie proces. PEGI criteria hebben betrekking op verschillende soorten inhoud, waarbij de gebruikte technologie in principe geen rol speelt.

Naast de behandeling van VR in de PEGI Experts Group, heeft het NICAM intern een kleinschalig onderzoek georganiseerd op het gebied van VR. De insteek was om te bepalen of VR heftiger zou zijn dan dezelfde beelden op traditionele media.
Om stakeholders voeding te geven over VR heeft het NICAM eveneens VR demonstraties georganiseerd voor de Wetenschapscommissie, Adviescommissie en het Algemeen Bestuur van het NICAM.

IARC

Het NICAM is uitvoerder van het PEGI gedeelte binnen de International Age Rating Coalition (IARC). Door PEGI's participatie in het IARC systeem zijn er inmiddels ook miljoenen producten op de Google Play store verzien van PEGI classificaties. Naast PEGI zijn in IARC de volgende classificatie organisaties vertegenwoordigd: ESRB (Noord-Amerika), ClassInd (Brazilië), USK (Duitsland) en de Classification Board van Australië (ACB). Zij bedienen gezamenlijk wereldwijd 1,5 miljard consumenten.

In 2016 hebben Nintendo eShop en Windows Store zich aangesloten bij IARC. Dit betekent dat alle nieuwe PEGI classificaties die op deze platformen te zien zijn, via het IARC systeem tot stand gekomen zijn. Het NICAM test deze apps en games vervolgens steekproefsgewijs, samen met andere classificatieorganisaties uit de hele wereld.

In 2016 is eveneens een begin gemaakt met implementeren en uitrollen van IARC ratings op de Oculus store. Met ingang van 2017 kunnen consumenten ook gebruik maken van PEGI ratings in de Europese variant van de Oculus store. Het NICAM zal ook de Virtual Reality apps van Oculus steekproefsgewijs gaan testen.

Naast uitbreiding van de zogenaamde storefronts is ook het aantal landen dat IARC gebruikt groter geworden. Rusland maakt inmiddels ook deel uit van het IARC systeem en zijn er gesprekken gaande over de toetreding van Zuid Korea.

In 2016 heeft het NICAM in samenwerking met andere classificatieorganisaties gewerkt aan de 7e herziening van de IARC vragenlijst. Deze nieuwe vragenlijst versie is inmiddels uitgerold op verschillende platformen, waaronder de Nintendo eShop en Windows Store.
In deze herziening is getracht de vragenlijst nog begrijpelijker te maken voor gebruikers. Daarnaast zijn er criteria veranderingen geweest in het "klassieke" PEGI systeem. Aangezien IARC in Europa een adaptatie is van het PEGI systeem, moest er gezorgd worden dat deze veranderingen ook in IARC geïmplementeerd zouden worden.
Belangrijke aanpassingen zijn doorgevoerd op het gebied van "echt gokken" in apps, deze zijn nu automatisch PEGI 18. Daarnaast is de criteria op het gebied van sexy outfits herzien.

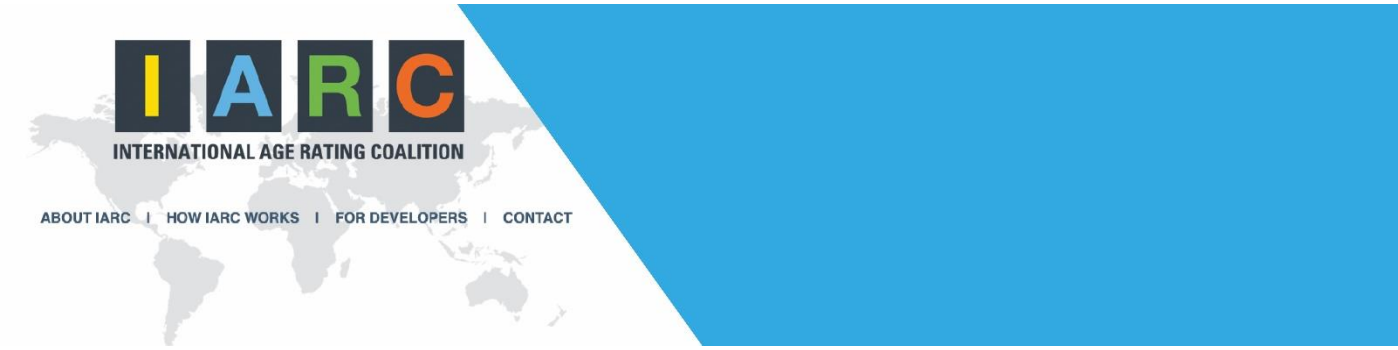

Buro240a

Buro240a is een tijdelijk project binnen het NICAM op verzoek van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het Buro ondersteunt retailers, bioscopen en bibliotheken bij het naleven van art. 240a Wetboek van Strafrecht aangaande het hanteren van leeftijdsgrenzen.

In maart 2012 liep het 3-jarige convenant “Naar een betere bescherming van minderjarigen tegen schadelijk beeldmateriaal” af. Het convenant werd afgesloten tussen de toenmalige minister van Justitie en de bioscoop-, winkel- en bibliotheekbranches. Doel van het convenant was de naleving van artikel 240a Wetboek van Strafrecht op een significant hoger niveau te brengen. Dit wetsartikel zegt dat het verboden is om audiovisuele producten te verstrekken aan kinderen die jonger zijn dan de leeftijdsgrens van het product. Na afloop van de projectfase in 2012, zijn de werkzaamheden van Buro240a voortgezet, zij het met een kleinere bezetting.

E-learning

In 2016 hebben 1526 cursisten, met succesvol eindresultaat, de training van Buro240a gevolgd. De training is een online E-learningprogramma dat cursisten bekend maakt met de regels voor het verkopen, verhuren en uitlenen van films, games en bioscoopkaartjes. Het totaal aantal mensen die sinds 2009 geslaagd zijn voor de eindtoets komt hiermee op 38.328. Bij Pathé volgen medewerkers ook een (herhalings)cursus, deze is geïntegreerd in een eigen E-learning omgeving. Na een half jaar volgt iedere werknemer weer een opfristraining. In 2016 waren dit er 1030.
Er is een daling ten opzichte van aantal geslaagde cursisten ten opzicht van andere jaren. Dit komt met name doordat een aantal (grote) retailers van films en games uit het straatbeeld verdwijnen. Deze partijen waren bij het begin van het convenant al betrokken. Zo is bijvoorbeeld V&D failliet maar ook winkels zoals Dixons en MyCom sluiten hun deuren. Voor bestaande partijen zoals Blokker en Bart Smit zijn het ook moeilijke tijden, Blokker sluit winkels, Bart Smit’s worden een Intertoys en gaan steeds meer winkels online activiteiten ontwikkelen.
Desondanks blijft de E-learning voor bioscooppersoneel en game-retailers van groot belang. Het is belangrijk dat niet alleen de regels wat betreft het toelatingsbeleid en verkoop bekend zijn, maar dat de medewerkers ook begrijpen waar de classificaties vandaan komen. Hierdoor kunnen zij ook beter advies geven aan consumenten.

In 2016 is er binnen de Buro240a E-learning speciaal voor retailers in de game-industrie in samenwerking met de PEGI afdeling een game-module ontwikkeld. Deze wordt ook gebruikt in de training voor bibliotheken en andere game-retailers. De module is een onderdeel in de reeds bestaande E-Learning van Buro240a maar maakt gebruik van de look en feel van de E-Learning zoals die binnen PEGI wordt gebruikt.

You Rate It

You Rate It is bedoeld als hulpmiddel voor ouders, opvoeders en kinderen bij het kiezen van video's die online worden verspreid door *niet-professionele* makers. Deze beelden worden vaak beschikbaar gemaakt op YouTube, Facebook, Twitter, etc. Het mag duidelijk zijn dat ook deze 'user generated content' schadelijke beelden kan bevatten voor kinderen.

You Rate It probeert om met behulp van een eenvoudige, snel in te vullen vragenlijst de kijkers en de uploaders ook deze filmpjes te laten voorzien van een leeftijdsclassificatie en inhoudsaanduiding. Op dit moment zijn Italië, Engeland, Nederland, IJsland en Ierland aangesloten bij You Rate It. Dit betekent dat op basis van You Rate It classificaties kunnen worden berekend voor die landen. De juiste classificatie wordt automatisch bepaald aan de hand van de locatie van de kijker.

Mediaset Pilot

In 2016 is een You Rate It pilot project, dat we hebben opgezet met Mediaset in Italië, succesvol afgerond. Mediaset heeft als onderdeel van de pilot de You Rate It vragenlijst ingebouwd in hun website en app. Dit leidde ertoe dat de gebruikers hun eigen video konden classificeren tijdens het upload proces en na het kijken. Het resultaat hiervan was dat 38% van de nieuwe video's vrijwillig werd voorzien van een classificatie. Bovendien bleek de kwaliteit van de classificaties erg goed. Slechts in een enkel geval is geconstateerd dat er een onjuiste classificatie werd toegekend.

De resultaten uit deze pilot zijn veelbelovend en geven duidelijk aan dat een systeem als You Rate It een waardevolle bijdrage kan leveren aan de bescherming van kinderen online.

Aangesloten media

Het NICAM telde eind 2016 in totaal 3120 aangesloten organisaties: omroepen, distributeurs, video on demand diensten, kabelmaatschappijen, bioscopen en winkels.
Het overgrote deel van de organisaties en bedrijven is aangesloten via een brancheorganisatie; 64 organisaties en bedrijven zijn individueel bij het NICAM aangesloten. Daarmee is vrijwel de gehele Nederlandse audiovisuele sector aangesloten bij het NICAM.

Omroepen

Via de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) zijn in 2016 negen landelijke publieke omroepverenigingen aangesloten bij het NICAM. Dit betreft AVROTROS, BVN, BNN-VARA, KRO-NCRV, Omroep MAX, EO, VPRO, NOS en NTR. Daarnaast is BVN via de NPO aangesloten.
Ook de STER is bij het NICAM aangesloten.

De grote landelijke commerciële omroepen, *RTL Nederland S.A.*, *SBS Broadcasting B.V.*, *Viacom International Media Networks (VIMN Netherlands B.V.)* en *Disney Channels (Benelux) B.V.*, zijn aangesloten via hun branche organisatie, de Vereniging Commerciële Omroepen Nederland (VCO).

In totaal zijn 34 commerciële omroepen rechtstreeks bij het NICAM aangesloten, waaronder *2Grapes Media, HBO Netherlands Distribution B.V. (gestopt per 1-1-2017), Erox International B.V. Marc Dorcel TV Netherlands B.V., OUTtv Media B.V., Passion 4 TV B.V.*, *Slam!FM B.V.*, *Sony Pictures Entertainment Benelux BV (Film 1)* en *XITE Networks Holding B.V.*

De Organisatie van Lokale Omroepen Nederland (OLON) met 280 omroepen en de Stichting Regionale Omroep Overleg en Samenwerking (ROOS) met 13 omroepen vertegenwoordigen bij het NICAM respectievelijk de lokale en regionale publieke zenders.

Bioscopen Film en Dvd distributeurs

De 273 bioscopen en filmtheaters in Nederland zijn aangesloten via hun brancheorganisatie de *Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF).*

Op 1 april 2016 zijn de belangenverenigingen van de filmdistributeurs (NVF) en de van de home entertainment distributeurs (NVPI-Video) gefuseerd in de verenging Filmdistributeurs Nederland (FDN). Het grootste deel van de Nederlandse film en dvd distributeurs is aangesloten via de FDN. De FDN heeft 26 leden, waaronder *Amstelfilm B.V.*, *Entertainment One Benelux B.V., Universal Pictures International Netherlands B.V. , Warner Bros Pictures International (Netherlands) B.V.* en *The Walt Disney Company (Benelux) B.V.*

Daarnaast zijn er 4 onafhankelijke filmdistributeurs aangesloten bij het NICAM, waaronder *Just Entertainment B.V.* Daarnaast zijn 21 niet-georganiseerde DVD distributeurs bij het NICAM aangesloten.

Interactief distributeurs

De Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers (NVPI) vertegenwoordigt bij het NICAM 8 zogenaamde interactief distributeurs waaronder *Take 2 Interactive Benelux B.V.*

Retail en Videotheken

De Nederlandse Vereniging van Entertainment Retailers (NVER) vertegenwoordigt bij het NICAM 419 entertainmentwinkels en 24 videotheken.
Daarnaast is de Vereniging Gebra, een belangenorganisatie voor detaillisten in onder meer de speelgoedbranche met circa 2000 winkelvestigingen, bij het NICAM aangesloten.

Kabel- en telecommaatschappijen

Er zijn 2 kabel- en telecommaatschappijen bij het NICAM aangesloten: *Ziggo* en *KPN B.V*.

Video on demand diensten

De video on demand diensten *Netflix, Pathé Thuis en The Entertainment Group (Videoland)* en zijn aangesloten bij het NICAM. *Film1 en HBO* passen Kijkwijzer eveneens toe voor hun on demand aanbod.

Webwinkels

NICAM heeft een samenwerking met Thuiswinkel.org, de belangenvereniging voor web winkeliers. Bij Thuiswinkel.org zijn onder andere aangesloten *Bol.com*, *ECI* en verschillende speelgoedwinkels.

Organisatie

De Stichting NICAM houdt kantoor in het Mediacentrum op het Mediapark in Hilversum. Daar is het bureau gevestigd.

Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van het NICAM bestaat uit vertegenwoordigers van de publieke en commerciële omroepen, filmdistributeurs en bioscoopexploitanten, dvd distributeurs, videotheken en detaillisten.

- Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF)
- Vereniging Filmdistributeurs Nederland (FDN)
- Nederlandse Vereniging van Entertainment Retailers (NVER)
- Nederlandse Publieke Omroep (NPO), vertegenwoordiger van alle landelijke en publieke omroepen
- Vereniging Commerciële Omroepen (VCO)

Dhr. B van der Ham (onafhankelijk voorzitter)		
Dhr. J.G. Bruijnen	FDN	lid met ingang van 1 januari 2016
Mw. mr. F.J.V. Falke	VCO	
Mw. Y.E.A.M de Haan (penningmeester)	NPO	
Dhr. H. Hoogendoorn (secretaris)	NVPI	
Dhr. A. Kramer (vice-voorzitter)	VCO	lid met ingang van 26 februari 2016
Dhr. G.E.H. Nolthenius	NVBF	
Dhr. dr. S.F. Pennekamp	NPO	
Dhr. M. de Wilde	NVER	

<u>Afgetreden</u>

Dhr. M. van den Berg	VCO	lid tot 4 september 2016
Mw. mr. J.S. Blom (vice-voorzitter)	VCO	lid tot 26 februari 2016
Dhr. W.M.A.M. van Turnhout	NVPI	lid tot 1 januari 2016
Dhr. K.J. de Vries	NVF	lid tot 21 september 2016

Het Algemeen Bestuur is in 2016 vijf keer bijeen gekomen. Tijdens de bestuursvergaderingen zijn onder meer de jaarrekening 2015, de voortgang van projecten (o.a. uitzendtijden, 14 jaar, bestuursmodel) en de nieuwe contributiestructuur besproken, ook werd de begroting 2017 goedgekeurd. Naast de bestuursleden was daarbij de directie aanwezig. Bestuursleden verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd. De leden van het algemeen bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar, met twee maal de mogelijkheid tot herbenoeming, met dien verstande dat het algemeen bestuur aan het einde van de eerste en tweede termijn met de betreffende organisatie de afweging hiertoe zal maken. Leden van het algemeen bestuur treden af volgens een rooster van aftreden. Het algemeen bestuur benoemt buiten zijn midden een, van de audiovisuele branche en de aangeslotenen, onafhankelijke voorzitter. De voorzitter wordt benoemd voor een periode van vier jaar en is twee maal herbenoembaar voor een periode van vier jaar.

Bureau

De praktische uitvoering van het NICAM ligt bij het bureau. Het bureau bestaat uit een directie, een secretariaat en twee teams voor Kijkwijzer en PEGI. Alle communicatie en voorlichting aangaande Kijkwijzer, waaronder ook de codeurzaken en trainingen, wordt uitgevoerd door het bureau.

Orit Ben Michael	
Sandra de Boer	
Nancy van Harten	
Martijn Huigsloot	
Hanneke Jansen	
Wieteke de Graaf	
Willeke ter Kuile-Meulman	
Ivar Posthumus	
Mathieu Rouwhorst	in dienst per 1 oktober 2016
Denise Rovroy	
Anne Sadza	in dienst per 1 januari 2016
Tim Schellings	
Tiffany van Stormbroek	directeur per 1 juni 2016
Jopke Veenman	

<u>Uit dienst</u>

Wim Bekkers (directeur)	directeur tot 1 juni 2016, uit dienst per 1 september 2016
Stefan Droog	uit dienst per 1 oktober 2016

Adviescommissie

Een Adviescommissie staat het NICAM bij in haar taken. De leden van de Adviescommissie zijn deskundigen op het gebied van media, jeugd, onderwijs en welzijn, vertegenwoordigers van ouderorganisaties en overige maatschappelijke organisaties.

Dhr. A. Bendrif	
Dhr. H. Boeke	
Dhr. B. Carlak	
Dhr. mr. H.B.M. van Dorst	
Dhr. K. Helmer	lid met ingang van 22 maart 2016
Mw. N. Hippe	
Dhr. prof.dr. J. Jansz	lid met ingang van 22 maart 2016
Mw. F.E. Klein	lid met ingang van 22 maart 2016
Dhr. R. Pijpers	
Mw. S. Naeyé	
Mw. P. Rambonnet	lid met ingang van 22 maart 2016
Dhr. prof.dr. E.S. Tan (toehoorder)	
Mw. N. Verheijen	
Dhr. P. Verstraeten	voorzitter met ingang van 22 september 2016

<u>Afgetreden</u>

Dhr. R.H.R. Petow (voorzitter)	voorzitter tot 22 september 2016
Mw. L. Doorneweerd	lid tot 1 januari 2016
Dhr. P.J.M. Prins	lid tot 21 september 2016
Dhr. W.M.L. Stolwerk	lid tot 1 januari 2016

Wetenschapscommissie
Het Kijkwijzer systeem is gebaseerd op wetenschappelijke kennis over de mogelijke schadelijkheid van beelden. Het Kijkwijzer systeem is flexibel, volgt de nieuwe wetenschappelijke inzichten en speelt in op nieuwe ontwikkelingen in het media-aanbod. De deskundigen die hieraan werken zijn gerenommeerde wetenschappers op het gebied van media en jeugd en maken deel uit van de Wetenschapscommissie van het NICAM.

Dhr. prof.dr. J.W.J. Beentjes
Mw. dr. M.A. Buijzen
Dhr. prof.dr. P. Nikken (adviseur)
Mw. drs. M.J.C. de Waal

Klachtencommissies
Klachten worden altijd eerst behandeld door het bureau van het NICAM. Indien er sprake is van een mogelijke overtreding van de regels van Kijkwijzer, dan wordt de klacht voorgelegd aan de onafhankelijke Klachtencommissie van het NICAM. Indien de klacht wordt voorgelegd aan de Klachtencommissie, dan wordt de klacht ter zitting behandeld. De in het ongelijk gestelde partij heeft de mogelijkheid om tegen de uitspraak van de Klachtencommissie in beroep te gaan bij de Commissie van Beroep.

Mw. mr. S.A. Rullmann (voorzitter)
Mw. mr. B.P. Aalberts
Dhr. mr. J. van den Brink
Mw. prof.dr.mr. S. van der Hof
Dhr. prof. J. Peter
Mw. mr. I.C. Roelands
Mw. dr. E. Rozendaal — lid met ingang van 21 september 2016

Commissie van Beroep
Mw. mr. D. Moussafiris
Mw. mr. H.M. Patijn — voorzitter met ingang van 21 september 2016
Dhr. prof. dr. P.J.M. Prins — lid met ingang van 21 september 2016

Afgetreden
Dhr. mr. J.J.C. Kabel — voorzitter tot 21 september 2016
Mw. dr. E. Rozendaal — lid tot 21 september 2016

Codeurcommissie
De Codeurcommissie bestaat uit een poule van ervaren codeurs uit de drie verschillende audiovisuele sectoren (televisie, film en dvd) en kan codeurs voorzien van advies in geval van twijfel over een classificatie.

Mw. A. de Jong (Cinemien Film en Video Distribution)
Mw. A. Posthumus (BNN-VARA)
Dhr. M. Willemse (CLT-UFA S.A. / RTL Nederland BV)
Mw. M. Muns (Universal Pictures International Netherlands BV)

Afgetreden
Mw. M. Visser (KRO-NCRV) — lid tot 19 mei 2016

Financieel

De financiering van het NICAM wordt hieronder per systeem uiteengezet.

Kijkwijzer

De financiering van Kijkwijzer is verdeeld op basis van een 50 - 50 afspraak tussen overheid en audiovisuele media. De 50% bijdrage van de media werd tot 2016 toe onderling verdeeld in de vorm van een lumpsum-model waarbij de branches elk gelijke delen betalen. In 2016 is er een nieuw contributiemodel uitgerold dat recht doet aan de huidige verdeling van het medialandschap en tevens toepasbaar blijft bij toekomstige ontwikkelingen.

Alle partijen die belang hebben bij Kijkwijzer dragen bij op basis van een gelijkwaardige verdeling van rechten en plichten. Daarbij speelt het aantal classificaties een belangrijke rol en is een representatief cijfer voor het belang van Kijkwijzer voor de betrokken partner.

De hoofdbestanddelen zijn:
Een vast bedrag per aangesloten bedrijf (lidmaatschap): €150,-
Een vast bedrag per zender, die niet classificeert: €1000,-
Een vast bedrag per codeur (opleiding & ondersteuning): €250,-
Het bedrag per classificatie van een hoofdproduct, waarbij de prijs per classificatie jaarlijks opnieuw wordt vastgesteld o.b.v. de begroting (in 2016 was dat €46,-per classificatie). Het bedrag per classificatie geldt voor: tv-programma's en films; voor een serie geldt *één* bedrag voor alle afleveringen. Voor promo's, trailers, clips voor AL: geen betaling.

PEGI & IARC

In 2002 heeft de Interactive Software Federation of Europe (ISFE) het NICAM aangewezen als instituut voor de introductie en uitvoering van het uniforme Europese classificatiesysteem voor games en computerspellen. Sinds 2013 is daar ook IARC, classificaties van apps, bijgekomen. Het Pan European Game Information (PEGI) systeem, opgezet door de belangrijkste internationale gameplatformhouders en -distributeurs, is gemodelleerd naar Kijkwijzer. Het NICAM beheert en geeft mede uitvoering aan dit Europese classificatiesysteem voor computer- en videogames. Het NICAM bevordert met het geven van voorlichting ook de naleving van de leeftijdsgrenzen bij de verkoop, verhuur en uitleen van audiovisuele producten. De PEGI activiteiten die door het NICAM worden uitgevoerd worden volledig gefinancierd door ISFE/PEGI S.A.

Buro 240a

De activiteit Buro240a wordt volledig gefinancierd door het ministerie van Justitie & veiligheid. Dit project ondersteunt retailers, bioscopen en bibliotheken bij het naleven van artikel 240a van het wetboek van strafrecht.

Financieel

Balans

	2016 x € 1.000	2015 x € 1.000		2016 x € 1.000	2015 x € 1.000
Activa			**Passiva en eigen vermogen**		
Vaste activa	73	17	Eigen vermogen	1495	1369
Vlottende activa	1743	1672	Voorzieningen	39	14
			Kortlopende schulden	209	306
	1816	**1689**		**1743**	**1689**

Baten en lasten

	2016 x € 1.000	2015 x € 1.000
Baten		
Bijdragen	720	664
Vergoedingen	38	79
Boetes	8	13
PEGI	584	560
	1350	**1.316**
Lasten		
Bestuur en commissies	34	36
Personeelskosten	852	906
Uitbesteed werk	-	-
Huisvestingskosten	73	104
Algemene kosten	130	131
Activiteiten	98	133
Afschrijvingen op materiële vaste activa	12	7
	1199	**1.317**
Saldo	152	(1)
Financieel resultaat	2	9
Buitengewoon resultaat	-	4
Resultaat vóór belastingen	**154**	**12**
Belastingen	28	3
Resultaat ná belastingen	**126**	**9**
Resultaatverdeling		
Toevoeging aan bestemmingsreserve	126	0
Toevoeging aan algemene reserve	0	9

De jaarrekening is gecontroleerd en van een goedkeurende controleverklaring voorzien door Accountantskantoor Kamphuis & Berghuizen. De betalingsorganisatie van het NICAM voorziet in een aantal regels voor het verifiëren en autoriseren van alle uitgaven. Het NICAM heeft de ANBI status.

Vooruitblik 2017

De systematiek waarmee geclassificeerd wordt, dient up-to-date te zijn en aan te sluiten bij de wetenschappelijke kennis en normen en waarden van ouders. Hiervoor dienen de criteria getoetst te worden. Ook dient de dynamiek van het systeem aan te sluiten bij producties en nieuwe en veranderende distributievormen. De systemen zijn bedoeld als handvat voor ouders, hét hulpmiddel bij de mediakeuze. Om die reden willen we de samenwerking met mediawijsheid en andere partijen uitbouwen. Kijkwijzer en PEGI breder onder de aandacht brengen als gebruikswijzer.

Het onderhouden en uitbouwen van ons netwerk is cruciaal. Dit kan door het organiseren van expertmeetings met stakeholders en achterban, dus met codeurs en met producenten en distributeurs. Het is daarnaast ook belangrijk om het (internationale) netwerk te onderhouden en actief te benaderen. Inclusief hoe nieuwe partijen verworven kunnen worden met het oog op het breder inzetten van onze systemen met als doel ouders en kinderen te informeren over mogelijk schadelijk beeldmateriaal.

Toepassingen en weergaven van classificaties zijn veelal connected (online). Het is daarom belangrijk om te investeren in betere toegang en zichtbaarheid op platforms waar van Kijkwijzer data gebruik wordt gemaakt. Meer productinformatie bij classificaties en data verrijking om de Kijkwijzer data aantrekkelijker en breder inzetbaar te maken.

Nieuwe richtlijn Audiovisuele Mediadiensten

Op 25 mei 2016 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor een nieuwe Europese mediarichtlijn (AVMSD). Het voorstel richt zich onder andere op een betere bescherming van minderjarigen tegen schadelijke audiovisuele content, niet alleen voor het aanbod op televisie, maar ook voor online mediadiensten en videosharing websites zoals YouTube. Indien het voorstel voor herziening van de richtlijn wordt aangenomen door de Europese Raad en het Europees Parlement, heeft dat gevolgen voor alle lidstaten en zal ook de Nederlandse wetgeving moeten worden aangepast.